

četiri pesme

jovan strezovski

KRAJ LETA

Je li kraj leta bože
Ovo što propada pod vodenicama šumnim
Neko je suncu probio oko nožem
I naneo pustoš bogatstvima rudnim

Kao vojske koje stižu iz pohoda vranih
Drveće ni za šta volju nema. Trošne
I trule seni kljuju im gavrani
I pustoše njihove krošnje

U dalji zavijaju vetrova trube
O zalutale puste duše
Dani kao sitni insekti iz vida se gube
Ostavljajući da mi jezero para uši

O ni njemu nikako da se duša stiša
Dok lutam svetom kao ptič za drugom
Pustoš do zla boga. Bumbar jedan uzev me
na nišan

Kao pušćano zrno zuji vazda dugo

PREDOSEĆANJE BOLESTI

Jesen stoji kao zagonetna mrlja
na slikarskom platnu
kao ptica što u zamku srlja
kao insekat na mutno staklo natak:ut

Ulazi mi u nedra poput stegnute pesti
kao nož, kao ledeni visuljak
kao pokisli ptič, kao glava bez svesti
kao ugašena zvezda, kao kočev šiljak

Ah, gle kako prostor ravnodušno grubo
i kako suludo vene seče
svoju vedrinu pomirljivo gubi
hodeći kroz moju dušu kao sen koja te
gnječi

POGIBIJA

Pogibija velika do zla boga
Gavran ili sunce crni se sa vrha
Prostor u dolini ne zna se od koga
Visi obešen o samcato drvo

Dokle dopire vid dokle oči zatvaraju krug
Jedan isti vidik naglo zaustavljen u letu
Kao epska pesma koja ne zna šta se zbiljo
drugo
Glas je neophodan da se iznova začne svet

Prelazi vreme u drugo hodom lakim
I vodi duh mrtvoga plemena
O gle u smrti i grobu sasma jednaki
niko od nikoga šta da uzme nema

SUNCE I MAGLA

Zlatna magla nad prostorom leti
I otkriva blago što se skriva
Sunce — zlatni paun — niza zlatnu travu
šeta
I zlatnu vodu iz zlatnog kladenca ispija

Slavuj zlatnu škrinju otvara sred kljuna
I do neba diže svoj zlačani glas
Svako ko ga čuje silazi s uma
I u svom ludilu traži sebi spas

Sve što taknem dataknem sa strahom
Omamljuje me taj zlačani sjaj
Drveće me pospe zlatnim prahom
I na zlatnoj stazi predskazuje mi kraj

Prepevao s makedonskog
Risto VASILEVSKI

precizno kao prizma

vjera benkova
popitova

1. URBANI SONGOVI

Tačne kao vest:
tu u okuci reke
nikli su ljudi i kuće.
Gledaju dno reke,
uranjaju oči u riblje krljušti,
ometaju san trskama,
vodenu okuku betonom rube —
i laju na mesec.

— Dole s romantikom! —
rekao je pridošlica
s opancima o ramenu.
— Dole s betonskim crnčenjem!
Soliteri, deponije,
gomile peska!
Ne volim tesne liftove,
stešnjenje ljude.

Lepu reč im staviš na sto
a oni čute, ne znaju šta s njom.
Pretvaraju se u digitron,
mašinu za razmišljanje,
ne poznaju toplinu
i ledenost reči,
ne znaju da l' da je ostave za praznike
ili samoću kad su sami sobom obuzeti.

— Dole romantika! —
reče čovek s opancima
i usput uhvati komad plavog
neba za uspomenu.
Preko ramena prebaci srebrni mesec
i krenu da traži isušene jarke
što nekad svetlucaše k'o morske oči.

Po njegovom dolasku lift krenu
ka nebu.

2. PRECIZNO KAO PRIZMA

Preciznu kao prizmu
izrezaše za nas zgradu
u kojoj ćemo provesti svoj i
tuđ (budući) život.
Usud ti neće došapnuti ni reč
o opstanku moraš sam brinuti.

Na gvozdenu klin betona
večeras se nebo mesec
koji nam je nekad dolazio
kao stari znanac u iznošenom odelu.
Sad samo sivi.

Mlada kći skoči iz kreveta
i s ljubavlju deteta skida mesec.
Večeras, mangup, revnosno svetli
i savršen k'o prizma visi nad dečjim
krevetima.

Kao da se smeška i namiguje!

ZVEZDANA INKRUSTACIJA I

Sunčevim kopljem
raspolutili smo dan
na dva jednaka dela.
Šilom senki
bode zdence sedef noći.
Nad kapom sela —
zvezdana inkrustacija.
Zorom, u svetlu jutra,
iz zemlje izvire
ognjena kometa.
Tišina bez pokreta,
Pokret bez tišine.

II
Kukuruznom resom
zakitila se
poljska kabanica:
seoski svatovi
obilaze svadbena sunca.
Kao staro bure puca kora dinja
a vrelo sokova
suši se na usnama večeri.
Noć se zakrada u magle
što niču iz vode.
Kukuruzni snet
ključaju dan
i ptice.

III
U barama —
žablji pohodi.
U trsci kolibe
nestaje vreme.
Rdom obrasta motika
pod zemljinom kožom,
u brazdama ruku
uzalud tražimo otiske jučerašnjice.

Sunčevim kopljem
raspolutili smo dan
na dva jednaka dela.
Iz zemlje šiklja
užarena kometa.

IV
Tišina bez pokreta,
pokret bez tišine.

V
Što čovek stvori —
primiče zemlja.

Sa slovačkog prevela Branka Rom

u kojoj se radnja na- merno odvija

david kecman dako

Izlaziš lagano iz magle kažiprsta:
rukom tek načet treptaj ka uspomeni.

Potrebno je više krvi i više svetlosti,
a kolona što promiče niti da pomisli
na mogućnost blagog osvrta. Misli se:
što je — tu je! i niko nije kriv
što, napokon, ne uhvatiš korak. Recimo

sve je na pravom mestu. Iz svega što se
na čvrsto postavljenom konopu dogodilo
kanula je obična poruka. Kapi će još dugo,
dugo putovati, usput će ih i druge
poruke pristizati. Zagrljene (možda)
toplo će pasti
u kružić planirane radosti.

Sto ih je više,
sve je značajnija kružnica
u kojoj se radnja
namerno odvija.